

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2009 vp

Hallituksen esitys Nepalin kanssa sijoitusten edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä syyskuuta 2009 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Nepalin kanssa sijoitusten edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien

määräysten voimaansaattamisesta (HE 115/2009 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- kaupallinen neuvos Kimmo Sinivuori, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi maaliskuussa 2008 sijoitusten edistämistä ja suojaamisesta Suomen ja Nepalin välillä tehdyn sopimuksen. Sopimuksella halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sijoitusten edistämistä ja vastavuoroista suojaamista koskevilla kahdenvälisillä sopimuksilla

turvataan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä sopimusmaissa ja kohennetaan sijoitusympäristön ennakoitavuutta. Investointisuojaosopimuk-

silla turvataan mm. sijoitusten oikeudenmukainen kohtelu, varojen siirto, suoja mielivaltaisilta pakkolunastuksilta ja puolueeton riitojenratkaisumenettely. Investointisuojausopimuksen kautta voidaan näin ollen tuntuvasti vähentää sijoitusten tekemiseen liittyviä ns. poliittisia riskejä ja madaltaa investointikynnystä, mikä edesauttaa taloussuhteiden kehittämistä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Nepalin kanssa allekirjoitettu sopimus sijoitusten edistämisestä ja vastavuoroisesta suojaamisesta vastaa olennaisilta osiltaan investointisopimuksia koskevaa Suomen mallisopimusta. Suomen ja Nepalin välinen kauppa ja investoinnit ovat toistaiseksi olleet vähäisiä.

Nepal on pitkälti riippuvainen virallisesta kehitysavusta. Maan bruttokansantuote on noin 470 dollaria henkilöä kohden vuodessa. Nepal pyrkii kansainvälisten ja bilateraalisten tukijoiden avulla kehittämään rakenteitaan. Nepalin ja Intian sisämarkkinat mahdollistavat kaupan ilman tulleja, ja tullivapaata kauppaa voidaan käydä myös Kiinan kanssa noin 80 prosentilla tullinimikkeistä. Investointisopimuksen aikaan-

saaminen olisi yksi askel kohti Nepalin taloudellisen potentiaalin hyödyntämistä.

Sopimuksen johdanto-osaan on sisällytetty viittaus kansainvälisesti tunnustettuihin työelämään liittyviin oikeuksiin, mitä valiokunta on pitänyt myönteisenä investointisopimukseen kuuluvana piirteenä, koska valiokunta pitää tärkeänä, että taloudellisen yhteistyön avulla edistetään ihmisoikeuksien toteutumista.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pertti Salolainen /kok
vpj. Markku Laukkanen /kesk
jäs. Eero Akaan-Penttilä /kok
Antti Kalliomäki /sd
Ilkka Kanerva /kok
Kimmo Kiljunen /sd
Katri Komi /kesk

Annika Lapintie /vas
Elisabeth Naucmér /r
Jutta Urpilainen /sd
Ben Zyskowitz /kok
vjäs. Esko-Juhani Tennilä /vas
Pekka Vilkuna /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Olli-Pekka Jalonen.